

Naukowcy odebrali nagrody Dziennika Gazety Prawnej

Fot. Wojtek Górski / Dziennik Gazeta Prawna

Wręczono nagrody w XI edycji konkursu „Eureka! DGP – Odkrywamy polskie wynalazki”. Kapituła oprócz wyboru laureatów przyznała również trzy wyróżnienia

Konkurs Dziennika Gazety Prawnej obejmował wynalazki zgłoszone do Urzędu Patentowego RP w latach 2021–2022. Mogły w nim wziąć udział polskie uczelnie publiczne i niepubliczne, instytuty badawcze, jednostki naukowe PAN oraz sieci badawcze funkcjonujące na podstawie ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicza. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 25 czerwca w siedzibie Dziennika Gazety Prawnej.

– Otrzymaliśmy kilkadziesiąt zgłoszeń, wszystkie były bardzo dobre. Musieliśmy jednak dokonać wyboru. Na początek wyłoniliśmy 20 wynalazków, które opisywaliśmy szerzej na łamach piątkowego Magazynu Dziennika Gazety Prawnej. Następnie kapituła dokonała wyboru – bardzo serdecznie chcę podziękować jej członkom za

wysiłek i zaangażowanie – powiedział, otwierając wydarzenie Krzysztof Jedlak, redaktor naczelny Dziennika Gazety Prawnej. Jak dodał, skład kapituły pozwalał spojrzeć na zgłoszenia z różnych perspektyw.

– Dziękuję również partnerom oraz uczestnikom, za zgłoszenia i za to, co na co dzień państwo robią – powiedział Krzysztof Jedlak, podkreślając wartość wynalazków, które zmieniają świat na lepsze.

Nagrody i wyróżnienia

Pierwszą nagrodę w tegorocznej edycji konkursu „Eureka! DGP – Odkrywamy polskie wynalazki” otrzymał zespół Instytutu Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk za przedsięwzięcie „Dwukierunkowa dioda elektroluminescencyjna i sposób wytwarzania takiej diody”. Chodzi o nowatorskie urządzenie optoelektroniczne, emitujące światło widzialne niezależnie od kierunku przepływu prądu. To szansa na opracowanie nowej generacji urządzeń przeznaczonych do zasilania bezpośrednio prądem przemiennym. W przypadku standardowych diod LED, aby wydajnie wykorzystać je w oświetleniu domowym, należy przekształcić prąd przemienny z sieci energetycznej na stały. W tym celu wykorzystuje się zasilacze AC/DC, ze sprawnością rzędu 80–90 proc., co oznacza utratę w procesie przetwarzania prądu do 20 proc. energii elektrycznej.

– Chcę podziękować całemu zespołowi – powiedział po odebraniu nagrody wzruszony Mikołaj Żak, kierownik prac nad diodami BD LED, i opowiedział, jak na początku doktoratu w Instytucie Wysokich Ciśnień, przy porannej kawie naszkicował na kartce papieru strukturę diody dwukierunkowej.

Główną nagrodą w konkursie było 30 tys. zł dla zwycięskiego zespołu, ufundowane przez Polpharmę, a także kampania reklamowa w mediach INFOR PL, wydawcy Dziennika Gazety Prawnej, o wartości 50 tys. zł.

Drugie miejsce przypadło zespołowi Politechniki Łódzkiej za „Bioaktywną włókninę na bazie kompozytu biopolimerowego o działaniu antybakteryjnym, antygrzybicznym i antywirusowym”. Bioaktywne tekstylia mają szczególne znaczenie dla takich grup zawodowych jak służby medyczne czy mundurowe, które są szczególnie narażone na przebywanie w niekorzystnych warunkach higienicznych.

– Pomysł zrodził się podczas pandemii COVID-19, gdy trwały intensywne prace dotyczące dezaktywacji drobnoustrojów. Myślę, że najważniejszą rzeczą w pracy

naukowca jest opracowanie takich rozwiązań, które zapewnią ludziom bezpieczeństwo, poprawią ich życie. Mamy nadzieję, że wprowadzenie do użytku bioaktywnych włókien przyczyni się do ograniczenia zakażeń – powiedziała dr hab. inż. Anna Marzec, profesor Politechniki Łódzkiej, kierująca zespołem stojącym za wynalazkiem.

Trzecia nagroda w konkursie została przyznana zespołowi Uniwersytetu Gdańskiego za wynalazek: „Genisteina do zastosowania w zapobieganiu utraty pamięci i zdolności poznawczych ludzi zdrowych, w wyniku stopniowych występujących fizjologicznie u osób zdrowych procesów starzenia się mózgu z wiekiem, jako czynnik zapobiegający i zmniejszający odkładanie się szkodliwych nierozpuszczalnych agregatów i złogów białek w mózgu, zwłaszcza beta-amyloidu”. Zaburzenia funkcji poznawczych pojawiające się z wiekiem są etapem pośrednim między prawidłowym funkcjonowaniem poznawczym a otępieniem. Wynalazek wskazuje na profilaktyczny potencjał genisteiny w zapobieganiu utraty pamięci u osób zdrowych. W grę wchodzi także potencjalna profilaktyka chorób neurodegeneracyjnych, takich jak choroba Alzheimerera.

– Jest taki apel do całego społeczeństwa, w przypadku finansowania nauki, żeby nie pomijać pierwszych etapów, badań podstawowych, nie skupiać się tylko na tym, co już jest blisko. Są w nich nowe pomysły i rozwiązania, które w przyszłości również będzie można zastosować – mówiła po odebraniu nagrody dr hab. Karolina Pierzynowska, członek zespołu kierowanego przez prof. dr hab. Grzegorza Węgrzyna. Jak powiedziała, apeluje w imieniu wszystkich naukowców prowadzących badania podstawowe.

Wyróżnienie w konkursie otrzymał zespół Politechniki Lubelskiej za cykl trzech wynalazków „Sposób wytwarzania krzemowego ogniwa fotowoltaicznego z dodatkowym poziomem energetycznym w paśmie zabronionym”. Chodzi o poprawę efektywności fotokonwersji, a w konsekwencji sprawności krzemowych ogniw fotowoltaicznych, z których są budowane powszechnie stosowane panele fotowoltaiczne. To ważne rozwiązania w kontekście rozwoju odnawialnych źródeł energii. Kolejne wyróżnienie otrzymał zespół Uniwersytetu Gdańskiego, Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego za „Sekwencję aminokwasową rekombinowanych cząstek wirusopodobnych wirusa kleszczowego zapalenia mózgu oraz ich zastosowanie jako antygeny szczepionkowego do zapobiegania zakażeniom wirusem kleszczowego zapalenia mózgu”. Wynalazek dotyczy potencjalnej rekombinowanej szczepionki.

Wyróżniono również zespół Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Zajął się on ważnym problemem medycznym i weterynaryjnym, jakim w wielu krajach świata jest rosnąca populacja ptaszyńca kurzego, *Dermanyssus gallinae*, zwanego czerwonym roztoczem. To obecnie jeden z najgroźniejszych ektopasożytów drobiu oraz dzikich i udomowionych ptaków. Przedstawione w wyróżnionym wynalazku innowacyjne komponenty to mocni kandydaci na wartościowe preparaty biobójcze o wysokim stopniu skuteczności, charakteryzujące się brakiem toksyczności i kumulacji w jajach.

Przyzwolenie na ryzyko

Gala była również okazją do dyskusji na temat nauki w Polsce i wdrażania innowacyjnych pomysłów. W rozmowie „Co zrobić, aby polska gospodarka stała się oparta na wiedzy i innowacyjności? Co zrobić, aby wykorzystać potencjał Polaków?”, którą poprowadził Jacek Pochłopeń, redaktor INFOR PL SA, wzięli udział Zuzanna Hazubska, szefowa gabinetu politycznego ministra nauki i szkolnictwa wyższego oraz dr hab. inż. Filip Górski, profesor Politechniki Poznańskiej, zdobywca 1. miejsca X edycji konkursu „Eureka! DGP”. Jak pokazała dyskusja, problem nie dotyczy braku innowacyjnych pomysłów. Jest jednak kwestia ich dopracowania, a przede wszystkim – finansowania. Wyzwaniem jest również podejście do ryzyka, przyzwolenie, aby pewne projekty zakończyły się niepowodzeniem po to, aby wyłuskać te przełomowe. W systemie publicznego wsparcia brakuje wyznaczenia takiego marginesu. Zuzanna Hazubska zwróciła uwagę, że są europejskie programy finansowania, w których ryzyko jest dozwolone.

Więcej informacji o konkursie oraz zgłoszonych wynalazkach można znaleźć na stronie Eureka.dziennik.pl. ©Ⓜ

JPO

Kapituła konkursu

- dr n. med. Anna Czarnecka, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
- Edyta Demby-Siwiek, prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej
- dr inż. Zuzanna Hazubska, szefowa gabinetu politycznego ministra, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Krzysztof Jedlak, redaktor naczelny Dziennika Gazety Prawnej

· Krzysztof Kurowski, doradca ds. strategicznych projektów R&D w Polpharmie i wiceprezes zarządu Naukowej Fundacji Polpharmy

· prof. Adam Liebert, Polska Akademia Nauk

PATRONAT HONOROWY

MECENAS POLSKIEJ NAUKI

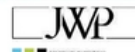
ORGANIZATOR

PARTNERZY MERYTORYCZNI

PARTNER GALI

dgp@infor.pl